

A. THÔNG TIN CHUNG

1. Tên sáng kiến: *“Một số giải pháp giáo dục trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh tại trường mầm non”*

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Giáo dục/ mầm non

3. Thời gian áp dụng hoặc áp dụng thử của sáng kiến: Từ ngày 03 tháng 11 năm 2025

4. Tác giả:

Họ và tên: Trần Thị Nhài

Năm sinh: 14/03/1991

Chức vụ công tác: Giáo viên

Đơn vị công tác : Trường Mầm non Xuân Hồng B

Điện thoại: 0349596079

5. Tỷ lệ (%) đóng góp vào việc tạo ra sáng kiến: 100%

B. PHẦN MỞ ĐẦU

Trong những năm gần đây, giáo dục mầm non ngày càng được quan tâm không chỉ chú trọng về phát triển nhận thức mà còn đặc biệt đề cao giáo dục kỹ năng sống và phát triển tình cảm kỹ năng – xã hội cho trẻ. Trẻ ở độ tuổi này đang trong giai đoạn hình thành nhân cách ban đầu do đó ngay từ tuổi mầm non không chỉ trau dồi cho trẻ những kiến thức cơ bản về cuộc sống xung quanh mà điều quan trọng nhất đó là giáo dục trẻ về đạo đức làm người. Vì vậy dạy cho trẻ biết cách yêu thương, quan tâm, chia sẻ từ nhỏ là nền tảng để trẻ trở thành người có nhân cách tốt trong tương lai.

Hiện nay đất nước ta đang trên đà công nghiệp hoá hiện đại hoá, cùng với nhịp đập hối hả của cuộc sống, con người cũng bận rộn hơn. Trong sự bận rộn ấy, đôi khi vô tình chúng ta bỏ lại phía sau sự yêu thương, chia sẻ của mình đối

với những người thân trong gia đình và xã hội, hay nói cách khác đây chính là sự vô tâm, không để ý đến những người xung quanh. Có một thực tế đáng báo động đó là một số người đã và đang lạm dụng thiết bị điện tử thông minh. Dù ở nhà, ở cơ quan hay nơi công cộng chúng ta dễ dàng bắt gặp hình ảnh người lớn và trẻ em chăm chú vào màn hình máy tính, điện thoại, ipad mà không quan tâm đến thế giới xung quanh. Điều đó làm cho tình cảm sự yêu thương giữa con người với con người dần trở nên mờ nhạt.

Hơn lúc nào hết, chúng ta cần hiểu rằng cho dù ở thời đại nào thì yêu thương và chia sẻ vẫn là điều cần thiết để giúp con người vượt qua nỗi đau của cuộc sống là sợi dây nhân ái gắn bó người với người, nhà với nhà và quan trọng hơn nó gắn kết toàn xã hội. Tình yêu thương không phải bỗng dưng mà có được, nó phải được nuôi dưỡng, dạy dỗ từ khi còn bé thơ. Do đó ngay từ tuổi mầm non, chúng ta không chỉ giáo dục cho trẻ những kiến thức cơ bản về cuộc sống, mà điều quan trọng hơn cả đó là giáo dục trẻ về đạo đức làm người.

Bên cạnh đó trong bối cảnh hiện nay nhiều trẻ được người lớn nuông chiều, ít cơ hội được trải nghiệm thực tế. Một số phụ huynh còn chú trọng nhiều đến việc dạy chữ, dạy số mà chưa quan tâm đúng mức đến giáo dục kỹ năng sống và tình cảm xã hội cho trẻ dẫn đến hạn chế trong việc hành thành các hành vi tích cực như yêu thương, quan tâm và sẻ chia.

Trong thực tế ở các trường mầm non nói chung và ở trường Mầm non Xuân Hồng B - Khu B nói riêng, việc dạy trẻ một số kỹ năng sống như biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh thực sự chưa được chú trọng, phần lớn chỉ tích hợp nội dung này trong các tiết học như: kể chuyện, thơ hoặc xử lý một vài tình huống xảy ra khi trẻ tranh giành đồ chơi, đánh bạn... Nguyên nhân chủ yếu của thực trạng này xuất phát từ nhu cầu, đòi hỏi của phụ huynh. Phụ huynh quan tâm nhiều đến việc con đến trường học hát được bài hát gì, đọc được bài thơ gì, ăn có nhiều không, có cao lớn khoẻ mạnh không...chứ chưa thực sự quan tâm đến việc giáo dục kỹ năng cho trẻ. Bên cạnh đó, một số trẻ được ông bà, bố mẹ nuông chiều và luôn được đáp ứng nhu cầu của mình, vì vậy trẻ trở nên ích kỷ, không biết nhường nhịn chia sẻ đồ chơi với bạn.

Vậy làm thế nào để có thể định hướng và giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ với mọi người xung quanh đạt hiệu quả tốt nhất? Đó cũng chính là lí do mà tôi đã tìm hiểu và đưa ra *“Một số biện pháp giáo dục trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh tại trường mầm non”*.

C. PHẦN NỘI DUNG

I. Mô tả giải pháp đã biết

Phần lớn phụ huynh luôn quan tâm đến việc làm sao để kích thích tính tích cực học tập của trẻ, ai cũng muốn trẻ được học đọc và học viết ngay khi đang học tại trường mầm non. Các bậc phụ huynh còn muốn chuẩn bị hành trang cho trẻ vào lớp 1 là trẻ phải biết đọc, biết viết, biết đánh vần và làm phép tính, còn việc giáo dục cho trẻ kỹ năng cho trẻ biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ với mọi người xung quanh, kỹ năng giao tiếp ứng xử của trẻ không quan trọng.

Đối với giáo viên mầm non, thường tập trung lo lắng rèn luyện cho trẻ những hành vi, thói quen trong những năm tháng đầu tiên trẻ đến trường, đơn giản là rèn cho trẻ khả năng chờ đợi, đến lượt, biết chú ý lắng nghe, làm việc theo nhóm, biết lĩnh hội kiến thức khi cô giáo dạy, chính vì vậy giáo viên phải giành rất nhiều thời gian vào đầu năm học để giúp trẻ mầm non có được những kỹ năng sống cơ bản ở trường.

Việc giáo dục trẻ mẫu giáo 4–5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh tại trường mầm non chủ yếu được thực hiện theo các phương pháp truyền thống và mang tính lồng ghép cụ thể:

Giáo viên thường tích hợp nội dung giáo dục tình cảm – kỹ năng xã hội cho trẻ thông qua một số hoạt động như: kể chuyện, đọc thơ, hát, hoạt động học có chủ đích hoặc xử lý tình huống khi trẻ xảy ra mâu thuẫn như tranh giành đồ chơi, xô đẩy, đánh bạn. Ngoài ra, giáo dục hành vi cho trẻ còn được thực hiện thông qua việc nhắc nhở, uốn nắn trong sinh hoạt hàng ngày như khi chơi, khi ăn, khi giao tiếp với bạn bè và cô giáo.

Bên cạnh đó, nhà trường cũng đã đưa nội dung giáo dục kỹ năng sống vào chương trình chăm sóc – giáo dục trẻ, tuy nhiên việc triển khai còn mang tính chung chung, chủ yếu phụ thuộc vào kinh nghiệm cá nhân của giáo viên. Việc phối hợp giữa gia đình và nhà trường trong giáo dục trẻ chưa thường xuyên và chưa đồng bộ.

*** Ưu điểm của giải pháp cũ:**

- Nhà trường có cơ sở vật chất tương đối đầy đủ, đảm bảo điều kiện tổ chức các hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục trẻ. Nhà trường thường xuyên tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên môn, dự giờ, góp ý nhằm nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ giáo viên

- Giáo viên có trình độ chuyên môn đạt chuẩn và trên chuẩn có kinh nghiệm trong chăm sóc, nuôi dưỡng và giáo dục trẻ.

- Nội dung giáo dục kỹ năng sống đã được đưa vào chương trình giáo dục mầm non, tạo điều kiện bước đầu cho trẻ được tiếp cận. Một số trẻ đã có những biểu hiện tích cực như biết lễ phép, biết chơi cùng bạn, bước đầu biết giúp đỡ và chia sẻ.

*** Nhược điểm, tồn tại:**

- Việc giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ còn mang tính lỏng lẻo, rời rạc, chưa có kế hoạch cụ thể, chưa được thực hiện thường xuyên và liên tục.

- Phương pháp tổ chức của một số giáo viên còn hạn chế, chưa linh hoạt, chưa tạo được nhiều cơ hội cho trẻ trải nghiệm thực tế.

- Nội dung giáo dục chủ yếu thiên về truyền đạt, chưa chú trọng rèn luyện hành vi và kỹ năng thực hành cho trẻ.

- Sự phối hợp giữa phụ huynh và giáo viên còn hạn chế, thiếu sự thống nhất trong quan điểm giáo dục. Một số trẻ còn rụt rè, nhút nhát, ích kỷ, chưa biết chia sẻ, chưa mạnh dạn giao tiếp và thể hiện tình cảm với người khác.

*** Thuận lợi:**

- Được sự quan tâm chỉ đạo sát sao của Ban giám hiệu và tổ chuyên môn trong công tác giáo dục trẻ.

- Đội ngũ giáo viên nhiệt tình, yêu nghề, mến trẻ, có tinh thần học hỏi và đổi mới phương pháp.

- Tỷ lệ chuyên cần của trẻ tương đối cao, thuận lợi cho việc tổ chức các hoạt động giáo dục.

*** Khó khăn:**

- Phần lớn phụ huynh là công nhân, lao động tự do, ít có thời gian quan tâm, chăm sóc và giáo dục con cái. Nhiều trẻ sống với ông bà, được nuông chiều, dẫn đến hình thành thói quen ích kỷ, thiếu kỹ năng chia sẻ.

- Một số phụ huynh còn chú trọng dạy chữ, dạy số mà chưa quan tâm đúng mức đến giáo dục kỹ năng sống và tình cảm xã hội cho trẻ.

*** Nguyên nhân của những hạn chế:**

- Nhận thức của phụ huynh về vai trò của giáo dục kỹ năng sống cho trẻ chưa đầy đủ, còn xem nhẹ việc giáo dục tình cảm và hành vi.

- Sự phối hợp giữa gia đình và nhà trường chưa chặt chẽ, thiếu thống nhất trong phương pháp giáo dục.

- Giáo viên chưa có nhiều biện pháp sáng tạo, chưa xây dựng được hệ thống hoạt động giáo dục phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ. Trẻ ít có cơ hội trải nghiệm thực tế, dẫn đến hạn chế trong việc hình thành các hành vi tích cực như yêu thương, quan tâm và chia sẻ.

Trong năm học 2025 - 2026 tôi được Ban giám hiệu phân công phụ trách lớp mẫu giáo 4 tuổi B3 với tổng số học sinh là 15 cháu. Trước khi thực hiện áp dụng các biện pháp mới, tôi đã tiến hành khảo sát trên trẻ ở lớp 4 tuổi B3 như sau:

Bảng 1: Bảng kết quả khảo sát trước khi áp dụng giải pháp mới

TT	Nội dung giáo dục	Số trẻ được đánh giá	Trước khi áp dụng			
			Đạt		Chưa đạt	
			Số trẻ	Tỷ lệ %	Số trẻ	Tỷ lệ %
1	Trẻ biết lễ phép, quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ mọi người	15	9	60	6	40
2	Trẻ biết chơi đoàn kết, nhường nhịn, giúp đỡ bạn bè	15	10	66.7	5	33.3
3	Trẻ biết cách thể hiện lòng yêu thương với mọi người qua ngôn ngữ, cử chỉ, hành động	15	8	53.3	7	46.7
4	Trẻ biết kiểm soát cảm xúc và xử lý tình huống	15	8	53.3	7	46.7

Qua bảng khảo sát cho thấy tỉ lệ trẻ biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh đạt hiệu quả chưa cao. Đây chính là điều tôi luôn suy nghĩ làm thế nào để giáo dục nhân cách trẻ trở nên tốt hơn. Với những kinh nghiệm đã học và được học tập qua bạn bè đồng nghiệp, sách báo, internet...tôi đã áp dụng các giải pháp giáo dục trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh.

II. Nội dung các giải pháp mới; tính mới; tính sáng tạo; hiệu quả áp dụng, khả năng nhân rộng của sáng kiến

1. Nội dung các giải pháp mới

*** Giải pháp 1: Tự học, tự bồi dưỡng của bản thân**

Nhận thức được vai trò quan trọng của việc hình thành cho trẻ 4 - 5 tuổi những phẩm chất như yêu thương, quan tâm và biết sẻ chia, bản thân tôi đã chủ động xây dựng kế hoạch tự học, tự bồi dưỡng nhằm nâng cao năng lực tổ chức các hoạt động giáo dục phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ cụ thể như sau:

Bản thân luôn nghiên cứu các tài liệu về giáo dục kỹ năng sống, giáo dục giá trị sống cho trẻ mầm non.

Tìm hiểu đặc điểm phát triển tâm lý của trẻ 4- 5 tuổi, đặc biệt là khả năng nhận thức của từng trẻ.

Nắm vững nội dung giáo dục tình cảm – kỹ năng xã hội trong chương trình giáo dục mầm non.

Tìm hiểu và vận dụng các phương pháp như: giáo dục thông qua trò chơi, kể chuyện, đóng vai, tình huống giả định.

Học cách lồng ghép nội dung giáo dục yêu thương, chia sẻ và quan tâm vào các hoạt động hàng ngày: đón – trả trẻ, hoạt động góc, hoạt động học, hoạt động ngoài trời.

Tham khảo các mô hình, sáng kiến hay của đồng nghiệp để áp dụng sáng tạo vào lớp mình.

Chủ động dự giờ, quan sát các tiết dạy có nội dung giáo dục kỹ năng sống.

Trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm với đồng nghiệp trong tổ chuyên môn.

Tự rút kinh nghiệm sau mỗi hoạt động: xem trẻ đã thể hiện hành vi yêu thương, sẻ chia chưa, mức độ như thế nào.

Tìm kiếm video, hình ảnh, câu chuyện về tình yêu thương, lòng nhân ái phù hợp với trẻ 4 -5 tuổi.

Thiết kế bài giảng điện tử, trò chơi tương tác giúp trẻ dễ tiếp cận và hứng thú hơn.

Chủ động khai thác các nguồn tài liệu trên internet, tham gia các khóa học trực tuyến, sử dụng các phần mềm hỗ trợ giảng dạy để nâng cao kỹ năng chuyên môn và cập nhật các phương pháp giáo dục hiện đại.

Tự học, tự bồi dưỡng là phương thức tốt nhất giúp giáo viên tiến bộ, trưởng thành, có đủ phẩm chất và năng lực chuyên môn nghiệp vụ. Nhận thức được tầm quan trọng của việc tự học tự bồi dưỡng, nên tôi và các đồng chí giáo viên trong nhà trường luôn tham gia đầy đủ các lớp tập huấn, các buổi sinh hoạt chuyên môn do các cấp tổ chức. Ngoài ra, tôi cũng như các đồng chí giáo viên còn học tập thông qua tìm kiếm những tài liệu, sách báo và tự đọc, tự nghiên cứu để rút ra những vấn đề cần thiết cho bản thân. Bên cạnh đó, Ban giám hiệu nhà trường cũng tổ chức các chuyên đề để tôi học tập kinh nghiệm thực tế tại các nhóm lớp điểm trong trường. Từ đó, tôi không chỉ học hỏi được rất nhiều kinh nghiệm về kiến thức chuyên môn mà còn có thêm những kiến thức để vận dụng một cách sáng tạo, linh hoạt khi tổ chức các hoạt động giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh đạt kết quả tốt.

Hình ảnh: Giáo viên 4 tuổi sinh hoạt chuyên môn tổ

Sau thời gian tự học, tự bồi dưỡng tôi cảm thấy mình đã trang bị được những kiến thức cơ bản về giáo dục kỹ năng sống cho trẻ lứa tuổi mầm non, tôi đã hiểu trẻ hơn và có thể thiết kế các hoạt động nhằm giúp các con biết yêu thương chia sẻ với mọi người xung quanh. Tôi nhận thấy rằng việc giáo dục trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh đạt hiệu quả thì giáo viên phải luôn biết lắng nghe, thấu hiểu trẻ, tạo cơ hội cho trẻ biết chia sẻ đồ chơi hay món ăn mà trẻ yêu thích với bạn bè. Lắng nghe, giúp trẻ bày tỏ thái độ, giải quyết vấn đề, dạy trẻ mọi lúc mọi nơi tận dụng mọi tình huống và hoạt động có thể tích hợp.

*** Giải pháp 2: Tạo môi trường lớp học thân thiện, cởi mở thu hút trẻ**

Môi trường thân thiện, cởi mở sẽ gây hứng thú cho trẻ và bản thân giáo viên, góp phần hình thành nâng cao mối quan hệ thân thiện, tự tin giữa giáo viên với trẻ và giữa trẻ với trẻ. Nhận thức được điều đó tôi đã trao đổi và cùng thống nhất với giáo viên trong lớp về kế hoạch, biện pháp trang trí sắp xếp tạo môi trường, các góc hoạt động trong lớp phù hợp với diện tích lớp cũng như các đồ dùng đồ chơi trong lớp phù hợp với tâm sinh lý trẻ, có tính thẩm mỹ và tích cực đối với trẻ.

Để trẻ hứng thú khi đến lớp, tôi làm những biểu tượng như: trái tim, đập tay, bắt tay... ở cửa lớp, để mỗi khi trẻ đến lớp muốn được cô chào đón bằng cách nào trẻ chỉ cần chạm tay vào các biểu tượng sau đó nói lời chào, nói lời yêu thương với cô. Sau đó tôi dạy trẻ nói lại lời yêu thương đó với ông bà, bố mẹ.

Chỉ với câu nói và hành động thân thương, gần gũi như vậy thôi nhưng cũng làm cho những người thân của mình cảm thấy rất vui lòng.

Hình ảnh: Trẻ chọn các biểu tượng trang trí ở cửa lớp

Tôi còn cho trẻ làm “Vòng tay yêu thương” của lớp bằng những nguyên vật liệu sẵn có như lá cây, hoa, Trên đó, mỗi bông hoa gắn với một việc làm tốt, như trẻ biết giúp đỡ cô giáo và các bạn, biết nâng khi bạn ngã, biết nhường nhịn và chia sẻ đồ chơi với bạn. Hoạt động này không chỉ giúp cho các bé của lớp tôi trở nên thân thiện, tích cực, thích làm việc tốt hơn mà còn thu hút được sự quan tâm ủng hộ của rất nhiều các bậc phụ huynh.

Bên cạnh đó tôi đã sáng tạo khi trang trí lớp theo chủ đề: “Xây dựng trường mầm non hạnh phúc” áp dụng cho trẻ được trải nghiệm. Và với quan điểm lấy trẻ làm trung tâm, chúng tôi tận dụng tối đa các sản phẩm của trẻ để trang trí lớp, trẻ được vẽ, nặn, xé dán, làm cây, hoa, con vật từ nguyên vật liệu sẵn có. Các sản phẩm đẹp trẻ tạo ra tôi dùng để trang trí các góc, các buổi chơi trẻ được hoạt động với chính sản phẩm của mình đã làm nên trẻ rất thích thú.

Ví dụ: Khi trẻ chơi ở góc xây dựng trẻ có thể lấy những cây tre tạo ra để làm khu vườn, dây hoa trang trí cho ngôi nhà thêm đẹp, góc bán hàng trẻ dùng những bông hoa, cái bánh, ống nhôm, con cá... để bán hàng. Cũng từ hoạt động đó giúp trẻ quý trọng sản phẩm của trẻ làm ra, không những vậy còn giúp trẻ được giao tiếp giữa các vai chơi, người mua với người bán, dạy trẻ biết thể hiện thái độ ân cần niềm nở với khách hàng, thông qua đó tạo được mối quan hệ thân thiện giữa trẻ với trẻ khi chơi.

Hay ở góc thiên nhiên trước cửa lớp, đã tạo cho các bé một góc thiên nhiên xanh với rất nhiều nguyên vật liệu mở như các loại rau xanh, cây hoa, hạt đỗ

ngô, lạc, vỏ hộp sữa chua...giúp các bé được thực hành kỹ năng gieo hạt chăm sóc rau cải, quan sát quá trình sự phát triển của rau cải. Qua đó giáo dục cho các bé tình yêu thiên nhiên, biết quan tâm bảo vệ môi trường và đặc biệt qua hoạt động này các bé học được kỹ năng chia sẻ với bạn bè, biết trân trọng thành quả lao động của mình và của bạn.

Hình ảnh: Trẻ tự hào sản phẩm mình tạo ra

Ngoài ra tôi luôn chú ý tạo bầu không khí ấm áp, thoải mái và an toàn cho trẻ. Mọi trẻ đều cảm thấy được cô yêu thương và đối xử công bằng, tạo cho trẻ tâm lý tin tưởng, mong muốn được chia sẻ, gần gũi, tôi còn lắng nghe trẻ, khuyến khích trẻ bộc lộ cảm xúc, ý nghĩ và tự tin diễn đạt trước đám đông.

Ví dụ: Trong các hoạt động trong ngày tôi luôn gần gũi ân cần nhẹ nhàng với trẻ, luôn động viên trẻ khi trẻ chưa thực hiện được như “ Con sắp làm được rồi”, “cố gắng lên”; “ Con đã rất cố gắng và chúng ta sẽ làm được”... Những lời khích lệ kịp thời giúp trẻ cảm thấy được yêu thương, tự tin hơn vào bản thân và mạnh dạn cố gắng hoàn thành nhiệm vụ.

Khi tạo ra môi trường vật chất và tinh thần thân thiện, cởi mở tôi thấy trẻ lớp tôi rất mạnh dạn, tự tin tích cực và chủ động tham gia các hoạt động. Trẻ thích chia sẻ những ý tưởng, kinh nghiệm của bản thân với cô giáo và các bạn, thích hoạt động theo nhóm, biết thảo luận khi gặp các tình huống và đưa ra cách giải quyết.

*** Giải pháp 3. Giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người thông qua một số hoạt động**
- Thông qua hoạt động học

Hoạt động học ở trường mầm non không chỉ trang bị một số kiến thức sơ đẳng cho trẻ mà còn chú ý đến việc hình thành những tình cảm, cảm xúc tích cực. Thông qua hoạt động học giáo dục trẻ biết quan tâm, yêu thương, chia sẻ với người thân trong gia đình, bạn bè, cô giáo, tôi đã lồng ghép vào các hoạt động như: làm quen với văn học, khám phá khoa học, âm nhạc, tạo hình, phát triển kỹ năng xã hội để trẻ được trải nghiệm, được thể hiện cảm xúc và hình thành những hành vi tích cực.

Trong quá trình tổ chức các hoạt động tôi thường sử dụng các hình thức nhẹ nhàng, gần gũi, phù hợp với tâm lý lứa tuổi như: kể chuyện, đọc thơ, xem tranh ảnh, đóng vai, trò chuyện tình huống, chơi trò chơi tập thể. Qua đó trẻ dễ tiếp thu, mạnh dạn bày tỏ cảm xúc và biết quan tâm đến bạn bè, cô giáo và những người xung quanh.

Ví dụ: Trong hoạt động phát triển kỹ năng xã hội: “Dạy trẻ biết chia sẻ, giúp đỡ bạn”. Tôi đã cho trẻ khám phá hộp quà bí mật, giới thiệu cho trẻ quan sát một số hình ảnh bạn bè trong lớp chưa biết nhường nhịn nhau như: tranh giành đồ chơi, bắt nạt bạn bè và một số hình ảnh bạn bè yêu thương, đoàn kết, biết chia sẻ, giúp đỡ lẫn nhau và trò chuyện với trẻ về các hành động đó. Sau đó tôi cho trẻ chơi trò chơi củng cố, chia lớp thành hai đội chọn những hành động đúng giờ mặt cười, hành động chưa đúng giờ mặt méu. Tôi thấy trẻ rất hứng thú, cùng phối hợp với các bạn trong nhóm để thực hiện nhiệm vụ. Qua bài học tôi đã giáo dục trẻ biết thể hiện tình cảm của mình dành cho bạn, biết quan tâm chia sẻ, giúp đỡ, chơi đoàn kết với bạn bè.

Hình ảnh: Trẻ tham gia giờ học kỹ năng sống

Hay ở bài học “Dạy trẻ biết yêu thương”, mở đầu hoạt động tôi kể cho trẻ nghe câu chuyện “Anh em nhà thỏ” và trò chuyện về anh em Thỏ. Tiếp theo tôi cho trẻ tập nói lời yêu thương bằng cách tạo ra các tình huống như: Cô đóng vai mẹ đi làm về và rất mệt mỏi, tôi thấy trẻ lớp tôi biết đấm lưng, xoa bóp vai và hỏi “Mẹ đi làm về có mệt không?”; biết nói lời động viên “Con thương mẹ lắm”; biết quan tâm “Con mời mẹ uống nước cho đỡ mệt”... Tình huống tiếp theo bạn Mai Bảo bị ngã cả lớp sẽ làm gì? Tôi thấy trẻ đã biết đỡ bạn dậy, hỏi “bạn có đau không” biết dìu bạn về ghế ngồi, có trẻ còn biết đi lấy dầu thoa cho bạn...

Hình ảnh: Trẻ giúp đỡ bạn khi bạn bị ngã

Hay khi thực hiện ở chủ đề Nghề nghiệp tôi chọn một số bài hát để dạy trẻ có tính giáo dục cao như: “Cháu hát về đảo xa”, “Cảm ơn chú bộ đội”, “Chú bộ đội” và cho trẻ tham gia các hoạt động trải nghiệm làm mũ tặng chú bộ đội nhân ngày Quân đội Nhân dân 22/12,... Thông qua các hoạt động này, tôi trò chuyện và giải thích cho trẻ hiểu về những khó khăn, vất vả của các chú bộ đội đang ngày đêm canh giữ biên giới, hải đảo, bảo vệ sự bình yên của Tổ quốc. Tôi khuyến khích trẻ gửi tới các chú những lời chúc, lời hứa chăm ngoan, học giỏi, biết nghe lời ông bà, bố mẹ và cô giáo để sau này lớn lên trở thành những công dân có ích, góp phần xây dựng quê hương, đất nước. Thông qua các hoạt động giáo dục theo chủ đề, trẻ không chỉ hiểu thêm về nghề nghiệp mà còn được bồi dưỡng tình yêu quê hương, đất nước, yêu biển đảo Việt Nam và biết kính trọng những người lao động xung quanh. Đồng thời, trẻ biết sống tình cảm hơn, biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người, góp phần hình thành những phẩm chất đạo đức tốt đẹp ngay từ lứa tuổi mầm non.

Hình ảnh: Trẻ tham gia hoạt động trải nghiệm

Việc giáo dục trẻ biết quan tâm, yêu thương, chia sẻ với mọi người xung quanh thông qua hoạt động học tôi thấy trẻ được “Học bằng chơi, chơi mà học” nên trẻ tiếp thu rất nhanh. Trẻ biết quan tâm giúp đỡ và thể hiện tình cảm của mình với người thân trong gia đình, với cô giáo với các bạn và cả các em nhỏ trong nhà trường.

- Thông qua hoạt động chơi, trải nghiệm

Ở hoạt động chơi ngoài trời: Khi cho trẻ dạo chơi sân trường, tôi luôn bắt đầu bằng việc trò chuyện để thấu hiểu sở thích và nhu cầu của trẻ như: “Các con thích chơi trò chơi gì nhất?”, “Khi chơi cầu trượt chúng mình nên làm gì để vừa vui vừa an toàn?”, “Nếu thấy bạn bị ngã thì con sẽ làm gì?”. Việc đặt câu hỏi giúp trẻ được suy nghĩ, bày tỏ ý kiến cá nhân và cảm thấy mình được lắng nghe tôn trọng.

Trong khi trẻ chơi, tôi thường xuyên quan sát, nhắc nhở trẻ lên xuống lần lượt, không xô đẩy, chen lấn, biết nhường nhịn khi bạn muốn chơi cùng, biết chờ đến lượt và phối hợp với bạn để trò chơi diễn ra vui vẻ, an toàn. Khi có tình huống xảy ra như bạn bị ngã, bạn buồn hoặc chưa biết cách chơi trò chơi, tôi gợi ý để trẻ biết chủ động đỡ bạn dậy, hỏi thăm, an ủi và hướng dẫn bạn cùng chơi.

Bên cạnh đó, tôi luôn kịp thời khen ngợi những trẻ có hành động đẹp như nhường đồ chơi cho bạn, giúp bạn mặc áo khoác, nhặt đồ dùng cho bạn hoặc biết nói lời cảm ơn, xin lỗi. Những lời động viên đúng lúc giúp trẻ cảm thấy vui vẻ, tự tin và tích cực thực hiện các hành vi tốt.

Sau mỗi buổi chơi, tôi dành thời gian cùng trẻ nhận xét và chia sẻ cảm xúc: bạn nào biết giúp đỡ bạn, bạn nào biết chờ đến lượt, hành động nào khiến con

cảm thấy vui nhất. Qua đó, trẻ hiểu rằng sự yêu thương, quan tâm và chia sẻ không chỉ thể hiện bằng lời nói mà còn bằng những việc làm cụ thể hằng ngày. Từ đó, trẻ dần hình thành thói quen sống đoàn kết, thân thiện, biết quan tâm đến mọi người xung quanh.

Hình ảnh: Trẻ tham gia trò chơi vận động ngoài trời

Hoặc ở chủ đề phương tiện giao thông: Cho trẻ quan sát và tập các kĩ năng sang đường, tuân thủ các qui tắc nơi công cộng khi tham gia giao thông như: Đi ở bên phải, đi bộ trên vỉa hè, biết nhường đường cho cụ già... Tôi tổ chức cho trẻ tham gia các trò chơi tình huống như “Bé sang đường đúng luật”, “Ai là người tham gia giao thông văn minh” để trẻ được trải nghiệm và ghi nhớ các hành vi đúng. Thông qua các hoạt động này, trẻ hiểu rằng nếu không chấp hành các quy định giao thông sẽ gây nguy hiểm cho bản thân và ảnh hưởng đến mọi người xung quanh. Đồng thời, trẻ nhận thức được việc nhường nhịn, giúp đỡ người khác khi tham gia giao thông là một hành động đẹp, thể hiện sự quan tâm và tôn trọng cộng đồng. Từ đó, trẻ hình thành ý thức chấp hành luật lệ, biết quan tâm, yêu thương và chia sẻ với mọi người trong cuộc sống hằng ngày.

Hay khi cho trẻ tham quan cánh đồng lúa, trẻ biết được đặc điểm của cây lúa, các giai đoạn phát triển của cây lúa và lợi ích của hạt gạo đối với đời sống con người; đồng thời hiểu được được công việc của các cô, các bác nông dân rất vất vả. Tôi giải thích cho trẻ hiểu rằng để có được những hạt gạo trắng thơm ngon, các bác nông dân phải dầm mưa, dãi nắng, chăm sóc ruộng lúa qua nhiều giai đoạn. Vì vậy, trẻ cần biết trân trọng thành quả lao động, ăn hết suất, không làm rơi vãi cơm và không lãng phí thức ăn. Đồng thời, trẻ biết yêu thương, kính trọng các cô, các bác nông dân và thể hiện sự quan tâm bằng những lời nói, hành

động lễ phép. Thông qua hoạt động này, trẻ hình thành ý thức tiết kiệm, biết chia sẻ và quý trọng những giá trị lao động trong cuộc sống.

Hình ảnh: Trẻ tham quan cánh đồng lúa

Đối với giờ chơi ở các góc: Khi tổ chức cho trẻ chơi đóng vai ở các góc, trước tiên tôi xác định kỹ năng muốn giáo dục trẻ, lựa chọn vai chơi, tình huống chơi phù hợp với kỹ năng đó, sau đó gợi mở tình huống chơi. Từ đó tôi giáo dục trẻ trong khi chơi phải chơi đoàn kết, không tranh giành đồ chơi của nhau.

Khi tổ chức cho trẻ chơi ở góc xây dựng, tôi chú trọng rèn cho trẻ các kỹ năng như: kỹ năng hợp tác, phân công nhiệm vụ, chia sẻ đồ chơi và phát triển tư duy sáng tạo. Tôi chuẩn bị các nguyên vật liệu đa dạng, gần gũi như: gạch nhựa, khối lắp ghép, bìa carton, hàng rào, dụng cụ đồ chơi (búa, xẻng...), mũ công nhân... để tạo hứng thú cho trẻ khi tham gia hoạt động. Trong quá trình chơi, tôi hỏi ý tưởng của trẻ xây dựng công trình gì như: xây nhà, làm hàng rào, tạo khuôn viên xung quanh. Trẻ được tự lựa chọn vai chơi như: kỹ sư, thợ xây, người vận chuyển vật liệu... và cùng nhau bàn bạc cách thực hiện. Ví dụ: có trẻ xếp gạch tạo tường bao, có trẻ dựng hàng rào, có trẻ sử dụng dụng cụ để “thi công” công trình. Trẻ biết phối hợp với bạn, không tranh giành đồ chơi, cùng nhau hoàn thành công trình chung. Thông qua hoạt động ở góc xây dựng, trẻ không chỉ phát triển khả năng tư duy, sáng tạo mà còn hình thành kỹ năng làm việc nhóm, biết quan tâm, giúp đỡ bạn, chia sẻ và trân trọng sản phẩm lao động của mình.

Hình ảnh: Trẻ chơi đóng vai làm kỹ sư xây dựng

Ngoài ra tôi còn tổ chức một số trò chơi tập thể để trẻ biết yêu thương, chia sẻ với các bạn đặc biệt trong lớp. Ví dụ: Trò chơi “Kết bạn”. Trẻ biết tìm cặp đôi với bạn, bạn trai với bạn trai, bạn gái với bạn gái, trò chơi “Lộn cầu vòng” hoặc trò chơi: “Hành động yêu thương” trẻ được thể hiện tình cảm của mình với các bạn bằng các hành động, cử chỉ đơn giản như cầm tay, nắm tay, khoác vai, ôm bạn... Sau đó tôi đề nghị trẻ nắm tay nhau tạo thành vòng tròn đứng đưa theo tiếng nhạc hay là la theo tiếng nhạc tạo cảm giác thư thái nhẹ nhàng...từ đó giúp trẻ giao tiếp bằng cử chỉ động tác, tạo cảm giác thân thiện với nhau.

Hình ảnh trẻ chơi trò chơi tập thể

Tôi còn cho trẻ tham gia vào các buổi dọn vệ sinh lớp học cùng cô. Trẻ tham gia sắp xếp đồ dùng đồ chơi, lau chùi giá đồ chơi... Thông qua hoạt động này, trẻ được rèn luyện tính tự lập, biết tự phục vụ bản thân và có ý thức trách nhiệm với tập thể. Trẻ học được cách chia sẻ công việc với bạn bè, biết giúp đỡ cô giáo và hình thành thói quen giữ gìn vệ sinh chung. Tôi nhận thấy trẻ rất thích thú khi được tự mình làm những công việc nhỏ, cảm thấy tự hào khi hoàn thành nhiệm vụ và góp phần làm cho lớp học trở nên sạch đẹp hơn. Đây là một hoạt động thiết thực, không chỉ giúp phát triển kỹ năng sống mà còn giáo dục trẻ ý thức bảo vệ môi trường ngay từ lứa tuổi mầm non.

Hình ảnh: Trẻ lau dọn vệ sinh lớp học

Có thể nói hoạt động chơi, trải nghiệm là một hoạt động không thể thiếu đối với trẻ lứa tuổi mầm non. Hoạt động này không chỉ hình thành cho trẻ trí tưởng tượng sáng tạo phát triển ngôn ngữ tăng cường khả năng nhận thức mà còn giúp trẻ thể hiện năng lực, kỹ năng, tình cảm, nguyện vọng và mối liên hệ với mọi người xung quanh.

*** Thông qua các hoạt động ngày hội, ngày lễ**

Vào những ngày 20/10, Tết Trung thu, ngày 20/11, Noel, Tết Nguyên Đán, ngày 8/3, hoạt động trải nghiệm “ Tôi yêu Việt Nam - Bé với an toàn giao thông” tôi luôn chủ động tổ chức các hoạt động trải nghiệm phong phú, đa dạng nhằm thu hút trẻ tích tham gia hoạt động.

Ví dụ: Ngày 08/03 ngày Quốc tế phụ nữ. Trước ngày tổ chức hoạt động tôi cùng trẻ trò chuyện về ý nghĩa ngày 08/03, đưa ra những ý tưởng, hình thức tổ chức và trò chuyện với trẻ về món quà tặng bà, tặng mẹ. Sau đó cô hướng dẫn cho trẻ vẽ, xé, dán, nặn, cắt, dán, làm đồ chơi...bằng những nguyên vật liệu từ thiên nhiên để làm thiệp tặng bà, tặng mẹ, tặng cô giáo. Qua đó trẻ không chỉ phát triển kỹ năng tạo hình, sự khéo léo của đôi bàn tay mà nuôi dưỡng tình cảm yêu thương, lòng biết ơn đối với người thân.

Hình ảnh: Trẻ làm vòng hoa tặng bà, tặng mẹ, tặng cô ngày 8/3

Ví dụ: Khi tổ chức hoạt động trải nghiệm “Tôi yêu Việt Nam - Bé với an toàn giao thông” cho trẻ tham gia trò chơi “Vượt chướng ngại vật”, tôi hướng tới việc rèn luyện cho trẻ không chỉ sự nhanh nhẹn, khéo léo mà còn giáo dục trẻ biết quan tâm, chia sẻ và đoàn kết với bạn bè. Trước khi chơi, tôi phổ biến luật chơi rõ

ràng, hướng dẫn trẻ di chuyển theo hàng, biết chờ đến lượt, không chen lấn xô đẩy bạn. Trong quá trình chơi, trẻ lần lượt vượt qua các chướng ngại vật như đi theo đường hẹp, tránh vật cản, điều khiển xe thăng bằng... Tôi luôn quan sát và gợi ý để trẻ biết cổ vũ bạn: “Bạn cố lên!”, “Bạn làm được mà!”. Khi có bạn gặp khó khăn, trẻ biết dừng lại, chờ đợi hoặc giúp đỡ bạn hoàn thành phần chơi. Những hành động nhỏ như nhường đường, động viên hay hỗ trợ bạn đã giúp trẻ hình thành thói quen quan tâm, chia sẻ với người xung quanh. Bên cạnh đó, tôi tổ chức cho trẻ chơi theo nhóm, khuyến khích tinh thần đoàn kết, phối hợp nhịp nhàng để cùng hoàn thành nhiệm vụ. Sau mỗi lượt chơi, tôi nhận xét, khen ngợi những bạn biết giúp đỡ bạn, biết nhường nhịn và hợp tác tốt. Qua đó, trẻ hiểu rằng chiến thắng không chỉ là về đích nhanh mà còn là biết cùng nhau cố gắng, đoàn kết và yêu thương bạn bè. Thông qua trò chơi, trẻ phát triển thể chất, đồng thời hình thành những phẩm chất tốt đẹp như biết quan tâm, chia sẻ và gắn kết với tập thể.

Hình ảnh trẻ chơi “Vượt chướng ngại vật”

Hằng tháng, tôi thường tổ chức hoạt động sinh nhật chung cho các bạn nhỏ có ngày sinh trong cùng một tháng. Trong buổi sinh nhật, các bạn nhỏ được cùng nhau hát bài hát chúc mừng, thổi nến và gửi đến bạn những lời chúc tốt đẹp. Tôi khuyến khích trẻ mạnh dạn thể hiện tình cảm của mình bằng lời nói, cử chỉ như ôm bạn, bắt tay hoặc tặng quà. Thông qua hoạt động này, trẻ không chỉ cảm nhận được sự quan tâm, yêu thương từ bạn bè và cô giáo mà còn học được cách chia sẻ niềm vui, biết quan tâm đến người khác. Khi được bạn bè chúc mừng sinh nhật, tôi nhận thấy trẻ vô cùng hào hứng, vui vẻ và hạnh phúc; nhiều trẻ trở nên tự tin hơn, mạnh dạn hơn trong giao tiếp. Đây cũng là một hoạt động ý nghĩa góp phần

hình thành cho trẻ những kỹ năng xã hội cần thiết và nuôi dưỡng tình cảm tích cực ngay từ lứa tuổi mầm non.

Bên cạnh đó, tôi còn hướng dẫn trẻ tự tay làm những tấm thiệp nhỏ, vẽ tranh hoặc lựa chọn những món quà đơn giản để tặng bạn. Qua hoạt động này, trẻ hiểu rằng món quà tuy nhỏ nhưng chứa đựng tình cảm yêu thương và sự quan tâm chân thành dành cho bạn bè. Những bạn có ngày sinh nhật cũng biết nói lời cảm ơn, biết trân trọng tình cảm của cô giáo và các bạn trong lớp.

Thông qua việc tổ chức sinh nhật tập thể, tập thể lớp ngày càng gắn bó, đoàn kết hơn. Trẻ biết chờ đợi đến lượt mình, biết chia sẻ bánh kẹo với các bạn, biết vui cùng niềm vui của người khác và hình thành thói quen cho trẻ thể hiện tình cảm tích cực trong các mối quan hệ hằng ngày. Đây là một trong những hoạt động thiết thực giúp giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh.

Hình ảnh: Tổ chức sinh nhật

*** Giải pháp 4. Phối hợp với phụ huynh**

Xác định được tầm quan trọng của mối quan hệ giữa phụ huynh và nhà trường, ngay từ đầu năm học khi mới đón trẻ vào lớp tôi luôn ứng xử với phụ huynh với thái độ tích cực, thân thiện và cởi mở, trao đổi cụ thể với phụ huynh về chế độ sinh hoạt của trẻ ở trường, nắm bắt kịp thời những thông tin về đặc điểm tâm sinh lý, tính cách của cá nhân trẻ.

Tôi thường xuyên liên lạc với gia đình trẻ (qua trao đổi trực tiếp, qua các góc tuyên truyền, qua facebook, qua zalo) để tìm hiểu sinh hoạt của trẻ ở gia

đình, thông tin cho cha mẹ biết tình hình của trẻ ở lớp, những thay đổi của trẻ để kịp thời có biện pháp giáo dục phù hợp và chia sẻ với phụ huynh cách dạy con biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ với bạn bè và mọi người xung quanh.

Ngoài ra tôi còn làm một số video dạy trẻ biết yêu thương, chia sẻ, quan tâm tới mọi người xung quanh. Ví dụ: video dạy trẻ biết quan tâm tới người thân, video giúp mẹ làm một số việc nhỏ vừa sức,...Sau đó tôi khuyến khích các bậc phụ huynh sẽ quay lại những video, chụp lại những hình ảnh việc làm tốt của trẻ đã làm được ở nhà gửi lên zalo nhóm lớp để trẻ học tập và noi theo bạn. Tôi nhận thấy qua hình thức này, một số trẻ lớp tôi từ những đứa trẻ chưa biết quan tâm, yêu thương, chia sẻ với mọi người giờ đã biết quan tâm đến người thân bị ốm, biết giúp bố mẹ làm công việc nhỏ, biết chia sẻ đồ chơi, đồ ăn với bạn và em bé.

Bên cạnh đó tôi còn mời ban đại diện cha mẹ học sinh của lớp tham dự một số hoạt động của lớp như: Tết trung thu, trải nghiệm gói bánh chưng ngày tết và tổ chức cho trẻ ăn buffe tại trường,... để cha mẹ hiểu rõ hơn về chương trình giáo dục mầm non, hiểu rõ được ý nghĩa và tầm quan trọng trong việc giáo dục trẻ. Tuyên truyền cha mẹ học sinh ủng hộ đồ dùng đồ chơi và các nguyên vật liệu sẵn có như: hộp sữa, bìa, chai nhựa, vải vụn,...để làm đồ dùng đồ chơi tự tạo và phục vụ cho các hoạt động của trẻ. Sự đồng hành nhiệt tình của phụ huynh không chỉ góp phần làm phong phú môi trường giáo dục mà còn tạo nên mối liên kết chặt chẽ giữa gia đình và nhà trường.

Hình ảnh: Trẻ trải nghiệm gói bánh chưng và tổ chức cho trẻ ăn buffe

Sau một thời gian áp dụng các biện pháp giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ, tôi nhận thấy trẻ trong lớp tôi rất tự tin, vui vẻ khi đến lớp, chơi với bạn thân thiết hơn, không tranh giành đồ chơi, trẻ còn luôn biết quan tâm tới cô giáo, bạn bè và những người xung quanh...

Sau đây là kết quả mà trẻ lớp tôi đạt được sau khi áp dụng biện pháp giáo dục trẻ 4-5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh.

***Bảng 2: Bảng kết quả khảo sát sau khi áp dụng biện pháp**

STT	Nội dung giáo dục	Số trẻ được đánh giá	Sau khi áp dụng			
			Đạt		Chưa đạt	
			Số trẻ	Tỷ lệ %	Số trẻ	Tỷ lệ %
1	Trẻ biết lễ phép, quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ mọi người	15	14	93,3	0	0
2	Trẻ biết chơi đoàn kết, nhường nhịn, giúp đỡ bạn bè	15	14	93,3	0	0
3	Trẻ biết cách thể hiện lòng yêu thương với mọi người qua ngôn ngữ, cử chỉ, hành động	15	13	86,7	0	0
4	Trẻ biết kiểm soát cảm xúc và xử lý tình huống	15	13	86,7	0	0

*** Bảng 3: Bảng so sánh kết quả khảo sát chất lượng của trẻ trước và sau khi áp dụng biện pháp**

STT	Nội dung khảo sát	Kết quả		Tỷ lệ %	
		Trước	Sau	Trước	Sau
1	Trẻ biết lễ phép, quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ mọi người	9	14	60	93,3
2	Trẻ biết chơi đoàn kết, nhường nhịn, giúp đỡ bạn bè	10	14	66,7	93,3
3	Trẻ biết cách thể hiện lòng yêu thương với mọi người qua ngôn ngữ, cử chỉ, hành động	8	13	53,3	86,7
4	Trẻ biết kiểm soát cảm xúc và xử lý tình huống	8	13	53,3	86,7

Qua bảng khảo sát chất lượng giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh, sau khi đã thực hiện biện pháp tôi nhận thấy kết quả trên trẻ ở lớp tôi được nâng lên rõ rệt so với thời điểm chưa áp dụng biện pháp. Trẻ đã biết lễ phép, quan tâm, chia sẻ với mọi người, biết chơi đoàn kết, nhường nhịn, giúp đỡ bạn bè. Bên cạnh đó, trẻ còn biết cách thể hiện lòng yêu thương với mọi người qua ngôn ngữ, cử chỉ, hành động và biết kiểm soát cảm xúc, xử lý tình huống.

Qua thời gian nghiên cứu tìm tòi các tài liệu nội dung các chuyên đề, áp dụng biện pháp giáo dục trẻ mẫu giáo 4- 5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh, tôi thấy được một số ưu điểm như sau:

** Về phía trẻ:*

- Trẻ biết lễ phép, quan tâm, chia sẻ, giúp đỡ mọi người.
- Trẻ biết chơi đoàn kết, nhường nhịn, giúp đỡ bạn bè.
- Trẻ biết cách thể hiện lòng yêu thương với mọi người qua ngôn ngữ, cử chỉ, hành động.
- Trẻ biết kiểm soát cảm xúc và xử lý tình huống.

** Về phía giáo viên*

- Tự tin sáng tạo hơn trong việc dạy kỹ năng sống cho trẻ.
- Kết hợp chặt chẽ với phụ huynh, tạo uy tín tiềm năng đối với phụ huynh với trẻ, được phụ huynh tin nhiệm.
- Mạnh dạn, giám nghĩ, giám làm, khắc phục mọi khó khăn để giúp trẻ có được những kỹ năng sống tốt biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ với mọi người xung quanh ngay từ khi còn nhỏ.

** Đối với phụ huynh*

- Phụ huynh thường xuyên phối hợp chặt chẽ với cô giáo trong việc dạy trẻ các kỹ năng sống, trao đổi với giáo viên bằng nhiều hình thức như thông qua bảng thông tin dành cho phụ huynh, zalo nhóm lớp, trao đổi khi đưa trẻ đi học và đón trẻ về.

- Giao tiếp giữa bố mẹ và con cái thường xuyên hơn, chia sẻ với con nhiều hơn, ít la mắng trẻ, phân việc cho trẻ, hướng dẫn trẻ tự làm những công việc phục vụ bản thân như: trẻ tự đeo ba lô, tự cất balo, tự vào lớp hay ở nhà trẻ biết làm việc nhẹ giúp bố mẹ, ông bà.

- Bố mẹ cảm thấy hài lòng với kết quả của con mình đạt được và đã có sự quan tâm bằng việc ủng hộ giáo viên những nguyên vật liệu để giáo viên và trẻ

làm đồ dùng đồ chơi phục vụ cho trẻ ở lớp.

2. Tính mới, tính sáng tạo của các giải pháp mới

So với các giải pháp cũ chủ yếu mang tính chất lồng ghép đơn lẻ, chưa có hệ thống và hiệu quả chưa cao, các giải pháp trong sáng kiến đã thể hiện rõ tính mới và tính sáng tạo như sau:

Chuyển từ việc giáo dục mang tính lồng ghép thụ động sáng giáo dục chủ động, có kế hoạch, có hệ thống, xây dựng cụ thể từng biện pháp phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ 4 – 5 tuổi.

Tổ chức dưới nhiều hình thức như: thông qua hoạt động học, hoạt động chơi, trải nghiệm thực tế, hoạt động ngày lễ và sinh hoạt hàng ngày, giúp trẻ rèn luyện kỹ năng yêu thương, chia sẻ một cách tự nhiên, thường xuyên và liên tục.

Tạo ra môi trường giáo dục thân thiện như vòng tay yêu thương, góc lớp mở, biểu tượng cảm xúc,... giúp trẻ được trực tiếp tham gia, trải nghiệm và hình thành hành vi tích cực thay chỉ vì nghe giảng.

Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông như video, hình ảnh, nhóm zalo trong phối hợp với phụ huynh, tạo sự liên kết chặt chẽ giữa gia đình và nhà trường trong giáo dục trẻ.

3 Khả năng nhân rộng của sáng kiến

*** Đánh giá khả năng nhân rộng**

Sáng kiến “Một số biện pháp giáo dục trẻ mẫu giáo 4-5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh” có khả năng nhân rộng cao vì các giải pháp đưa ra mang tính thực tiễn, dễ thực hiện và phù hợp với điều kiện của các trường.

Các biện pháp không đòi hỏi đầu tư lớn về cơ sở vật chất mà chủ yếu tận dụng các điều kiện sẵn có như môi trường lớp học, hoạt động hàng ngày của trẻ, nguyên vật liệu mở và sự phối hợp với phụ huynh.

Nội dung giáo dục được lồng ghép linh hoạt trong các hoạt động chăm sóc, nuôi dưỡng - giáo dục trẻ nên giáo viên dễ áp dụng. Thực tế triển khai tại lớp 4 tuổi B3 Trường Mầm non Xuân Hồng B cho thấy hiệu quả rõ rệt, trẻ có sự chuyển biến tích cực về hành vi, thái độ và kỹ năng sống. Điều này chứng minh sáng kiến hoàn toàn có thể áp dụng rộng rãi cho các lớp mẫu giáo trong nhà trường, đồng thời có thể triển khai tại các trường mầm non trong địa bàn tỉnh.

*** Đánh giá phạm vi ảnh hưởng:**

Sáng kiến có phạm vi ảnh hưởng không chỉ trong phạm vi lớp học mà còn lan tỏa đến toàn trường và cộng đồng phụ huynh.

Đối với giáo viên: Giúp giáo viên nâng cao năng lực tổ chức hoạt động giáo dục kỹ năng sống, đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng lấy trẻ làm trung tâm.

Đối với trẻ: Trẻ hình thành và phát triển các hành vi tích cực như biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ, hợp tác với bạn bè và người xung quanh.

Đối với phụ huynh: Nâng cao nhận thức về vai trò của giáo dục kỹ năng sống, từ đó tích cực phối hợp với nhà trường trong việc giáo dục trẻ.

4. Hiệu quả áp dụng, lợi ích thu được từ sáng kiến

*** Hiệu quả về mặt khoa học**

Góp phần làm rõ cơ sở lý luận và thực tiễn của việc giáo dục phát triển tình cảm – kỹ năng xã hội cho trẻ mầm non, đặc biệt là trẻ 4- 5 tuổi trong giai đoạn hình thành nhân cách ban đầu.

Xây dựng được hệ thống các biện pháp có tính khoa học, logic, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ, đảm bảo lấy trẻ làm trung tâm, giúp trẻ học thông qua trải nghiệm, qua đó hình thành hành vi tích cực một cách tự nhiên và bền vững.

Các giải pháp đã vận dụng linh hoạt các phương pháp giáo dục như: giáo dục thông qua trải nghiệm, trò chơi, tình huống, hoạt động thực tiễn.

Khẳng định vai trò của việc kết hợp giữa nhà trường – gia đình - xã hội trong giáo dục trẻ, tạo nên tính thống nhất và đồng bộ trong quá trình hình thành nhân cách cho trẻ.

*** Hiệu quả kinh tế**

Sau khi thực hiện và áp dụng, thì chúng ta có thể tiết kiệm được rất nhiều chi phí, vì các giải pháp tôi đưa ra chủ yếu dựa vào các hoạt động ngày hội ngày lễ, hàng năm trường vẫn tổ chức, và các hoạt động trải nghiệm của các con, góc chơi có sẵn, trong các góc chơi các cô ứng dụng làm bằng bìa cartong tận dụng xin được, làm STEAM, nên sẽ không tốn kém nhiều về kinh tế.

Bên cạnh đó về phía phụ huynh thì các cô cũng trao đổi trực tiếp với các bậc phụ huynh trong giờ đón trả trẻ, trao đổi qua bảng tuyên truyền và có thể trao đổi qua nhóm zalo của lớp, về tình hình của các con hàng ngày, nên cũng không mất quá nhiều thời gian ảnh hưởng đến công việc.

*** Hiệu quả xã hội**

Những sáng kiến của tôi giúp nâng cao nhiệm vụ giáo dục cho trẻ 4-5 tuổi biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ với mọi người xung quanh trong trường mầm non, xây dựng nề nếp kỷ cương dạy học của giáo viên để nhằm định hướng cho

trẻ một số kỹ năng sống cơ bản ban đầu cho trẻ. Giúp trẻ có khả năng làm chủ bản thân, ứng xử phù hợp với mọi người xung quanh và có khả năng ứng phó tích cực trước các tình huống của cuộc sống.

Giúp cho giáo viên hiểu được mục tiêu, nội dung, các kỹ năng sống cần dạy cho trẻ, tìm ra các biện pháp, giải pháp giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm chia sẻ với mọi người xung quanh cho phù hợp với chương trình giáo dục mầm non.

Qua quá trình triển khai ở lớp 4-5 tuổi, phụ huynh cũng đã dần thấy được tầm quan trọng của việc dạy trẻ những kỹ năng sống biết yêu thương, quan tâm, chia sẻ với mọi người trong cuộc sống hàng ngày, đó chính là nền tảng để trẻ phát triển toàn diện, là hành trang cho trẻ trong những tháng ngày sau này.

*** Lợi ích thu được từ sáng kiến**

Trẻ biết lễ phép, biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với cô giáo, bạn bè và những người xung quanh. Trẻ biết chơi đoàn kết, nhường nhịn, giúp đỡ bạn bè khi gặp khó khăn, biết thể hiện tình cảm qua lời nói, cử chỉ và hành động phù hợp. Bên cạnh đó, trẻ mạnh dạn, tự tin hơn trong giao tiếp, biết kiểm soát cảm xúc và xử lý một số tình huống đơn giản trong cuộc sống hằng ngày. Trẻ tích cực, hứng thú tham gia vào hoạt động học tập, vui chơi và trải nghiệm tại lớp.

Kết quả khảo sát sau khi áp dụng sáng kiến cho thấy tỷ lệ trẻ đạt các nội dung giáo dục đều tăng lên rõ rệt từ 53,3% – 66,7% trước khi áp dụng lên đến 86,7% – 93,3% sau khi thực hiện các giải pháp. Điều đó chứng tỏ các giải pháp đưa ra phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ 4 – 5 tuổi và mang lại hiệu quả giáo dục cao.

Đối với giáo viên, sáng kiến giúp giáo viên nâng cao năng lực chuyên môn, có thêm nhiều kinh nghiệm trong việc tổ chức các hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho trẻ. Giáo viên tự tin, linh hoạt và sáng tạo hơn khi vận dụng các phương pháp giáo dục lấy trẻ làm trung tâm; biết tạo môi trường học tập thân thiện, gần gũi và tích cực cho trẻ. Đồng thời giáo viên cũng tăng cường được kỹ năng phối hợp với phụ huynh trong công tác chăm sóc và giáo dục trẻ.

Đối với phụ huynh, sáng kiến giúp phụ huynh hiểu rõ hơn vai trò của việc giáo dục tình cảm và kỹ năng sống cho trẻ ngay từ lứa tuổi mầm non. Phụ huynh đã dành nhiều thời gian quan tâm, trò chuyện và chia sẻ với con hơn; tích cực phối hợp với giáo viên thông qua các hình thức như trao đổi trực tiếp, nhóm Zalo, bảng tuyên truyền của lớp. Nhiều phụ huynh còn hỗ trợ nguyên vật liệu để giáo viên và trẻ làm đồ dùng, đồ chơi phục vụ cho các hoạt động giáo dục.

Đối với nhà trường, sáng kiến góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc – giáo dục trẻ, xây dựng môi trường giáo dục thân thiện, hạnh phúc và lấy trẻ làm

trung tâm. Các biện pháp được áp dụng không tốn nhiều kinh phí vì chủ yếu tận dụng cơ sở vật chất, nguyên vật liệu sẵn có và lồng ghép vào các hoạt động thường ngày của trẻ. Do đó sáng kiến có tính thực tiễn cao, dễ áp dụng và có khả năng nhân rộng trong các lớp mẫu giáo tại trường mầm non.

D. PHẦN KẾT LUẬN

Sáng kiến: *“Một số biện pháp giáo dục trẻ mẫu giáo 4 -5 tuổi biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ với mọi người xung quanh tại Trường Mầm non”* đã góp phần quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho trẻ mầm non, đặc biệt là trong lĩnh vực phát triển tình cảm và kỹ năng xã hội.

Thông qua việc áp dụng các biện pháp một cách linh hoạt, sáng tạo và phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ, tôi nhận thấy trẻ có sự chuyển biến rõ rệt về nhận thức, thái độ và hành vi. Trẻ không chỉ biết lễ phép, yêu thương, quan tâm mà còn biết chia sẻ, giúp đỡ bạn bè, biết kiểm soát cảm xúc và ứng xử phù hợp trong các tình huống hàng ngày. Điều này góp phần hình thành nền tảng nhân cách tốt đẹp cho trẻ ngay từ những năm đầu đời.

Sáng kiến cũng khẳng định vai trò quan trọng của giáo viên trong việc đổi mới phương pháp giáo dục theo hướng “lấy trẻ làm trung tâm”, đồng thời nhấn mạnh sự cần thiết của việc phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường và gia đình trong quá trình giáo dục trẻ. Việc tạo môi trường giáo dục thân thiện, gần gũi, giàu tính trải nghiệm đã giúp trẻ được “học bằng chơi, chơi mà học”, từ đó tiếp thu kiến thức và kỹ năng một cách tự nhiên và hiệu quả. Bên cạnh đó, việc giáo dục trẻ biết yêu thương, quan tâm và chia sẻ không chỉ mang lại hiệu quả trong phạm vi lớp học mà còn có tác động tích cực đến gia đình và cộng đồng. Nhiều phụ huynh nhận thấy con mình ngoan ngoãn hơn, biết quan tâm đến ông bà, cha mẹ, biết giúp đỡ những công việc nhỏ trong gia đình và mạnh dạn thể hiện tình cảm với mọi người xung quanh.

Bài học kinh nghiệm rút ra:

Giáo viên cần kiên trì, nhẹ nhàng, yêu thương và tôn trọng trẻ trong mọi hoạt động; luôn lắng nghe, khích lệ và tạo cho trẻ cảm giác an toàn và được quan tâm.

Cần xây dựng môi trường giáo dục tích cực, thân thiện, tạo nhiều cơ hội cho trẻ được trải nghiệm và thể hiện bản thân.

Việc giáo dục kỹ năng sống cho trẻ phải được thực hiện thường xuyên, liên tục, mọi lúc mọi nơi và lồng ghép trong tất cả các hoạt động chăm sóc – giáo dục trẻ.

Nội dung cần phải phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý, khả năng nhận thức

và nhu cầu của từng độ tuổi.

Cần sử dụng đa dạng các phương pháp giáo dục như trò chơi, kể chuyện, đóng vai, tình huống thực tế và hoạt động trải nghiệm để trẻ tiếp thu một cách tự nhiên và hứng thú.

Tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình và nhà trường để đảm bảo tính thống nhất trong giáo dục trẻ.

Việc ứng dụng công nghệ thông tin góp phần nâng cao hiệu quả giáo dục và tăng sự hứng thú của trẻ.

Kiến nghị, đề xuất:

Nhà trường cần tạo điều kiện tổ chức nhiều chuyên đề , hội thảo về giáo dục kỹ năng sống cho trẻ mầm non.

Tăng cường các hoạt động trải nghiệm, hoạt động ngoại khóa giúp trẻ phát triển toàn diện.

Tổ chức cho giáo viên tham quan, học tập kinh nghiệm tại các đơn vị có mô hình giáo dục hiệu quả.

Nhân rộng các biện pháp hiệu quả trong toàn trường và các đơn vị mầm non khác.

Tôi (chúng tôi) xin cam đoan mọi thông tin nêu trên là trung thực, đúng sự thật, không sao chép, vi phạm bản quyền và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật./.

TÁC GIẢ SÁNG KIẾN

Trần Thị Nhài